

De vierde wijze

Rob Maayen

Script: De vierde wijze

Overzicht rollen

Lucas (verteller)
Caspar (wijze)
Balthazar (wijze)
Melchior (wijze)
Astiri (wijze)
Gewonde man
Wanhopige vrouw
Jongen (slaaf)
Romeinse soldaten (2)
Maria
Jozef

De rollen kunnen zowel door jongens als door meisjes worden vertolkt.

In het script zijn 2 soldaten opgenomen. Mocht de bezetting van de rollen problemen opleveren kan er ook gekozen worden voor één soldaat. Hiervoor dient het script enigszins te worden aangepast.

In het stuk zijn regieaanwijzingen *cursief* weergegeven.

Decor / rekwisieten

Het kerstspel is met zeer eenvoudige middelen op het gebied van decor en rekwisieten op allerlei locaties (kerk, school, buiten) te realiseren.

De achtergrond zo neutraal mogelijk houden, bijvoorbeeld door middel van zwarte of blauwe gordijnen. Hierop kunnen eventueel een grote ster van Bethlehem en gewone sterren worden aangebracht.

Kerstspel

Bij aanvang van het toneelstuk neemt de verteller Lucas plaats aan de zijkant van het podium. De verteller kan in de stijl van het verhaal gekleed zijn (een lang kleed, mooie mantel en eventueel een hoed/hoofddoek). Hij draagt een indrukwekkend boek of een boekrol bij zich. Een lessenaar is aan te bevelen. Hij richt zich eerst rechtstreeks tot het publiek.

Lucas

Mijn naam is Lucas. Ik ben schrijver en verzamelaar van verhalen.

Bijna iedereen kent het verhaal van de 3 koningen. Het waren wijze mannen die de sterren en planeten bestudeerden. Op een nacht zagen ze een bijzondere ster en besloten die te volgen.

Deze ster wees hen de weg naar Bethlehem. Daar zou de koning van de Joden geboren zijn. Ze vonden tenslotte Jezus in een stal en gaven hem kostbare geschenken.

Op één van mijn reizen hoorde ik een ander verhaal: over een vierde koning. Zijn naam was Astiri. Ook hij volgde de ster. Na een avontuurlijke tocht vond hij niet alleen Jezus, maar ook zichzelf... Deze bijzondere geschiedenis wil ik jullie graag vertellen.

Lucas opent nu plechtig het boek (of rolt de boekrol uit).

Lucas

Zo'n 2000 jaar geleden woonden er in het verre Perzië vier wijze mannen: Melchior, Balthasar, Caspar en Astiri.

Ze waren onafscheidelijke vrienden. Overdag maakten ze medicijnen van allerlei kruiden en lazen ze in oude boekrollen. 's Nachts kwamen ze vaak bij elkaar om de sterren en de planeten te bestuderen.

Tijdens het voorlezen van dit fragment komen 3 wijzen op (Melchior, Balthasar, Caspar). Ze zijn voornaam gekleed (lange kleden met versierde gordels, fraaie mantels, eventueel tulbanden of hoofddoeken). Ze dragen onder hun armen boekrollen of oude boeken. Opgewonden lopen ze naar de rand van het podium en leggen daar haastig hun boekrollen/boeken neer. Vervolgens turen ze inspannen naar boven.

Lucas

Ze hadden al enkele nachten een bijzonder verschijnsel aan de hemel gezien. Ook nu was het er weer...

Melchior en Balthasar wijzen voortdurend naar boven waarbij ze elkaar aanstoten en druk overleggen met elkaar. Caspar houdt zich ondertussen afzijdig en gaat zitten. Hij opent eerbiedig een boek(rol) en leest daar aandachtig in (nadrukkelijk bijwijzen met zijn vinger). Af toe kijkt hij naar boven en knikt dan instemmend.

Melchior (opgewonden)

Kijk vrienden, daar is dat vreemde verschijnsel weer !

Balthasar (peinzend)

Wat is het toch, Melchior...? Het lijkt een ster...

Melchior

Het doet mij denken aan een komeet, Balthasar...

Balthasar (hoofdschuddend)

Kometen verbranden op den duur... Hij zou na een tijd moeten verdwijnen, maar deze blijft stralen. Het lijkt wel of hij steeds feller wordt... Wat vind jij, Caspar ?

Caspar kijkt op uit zijn boek(rol) en tikt met zijn vinger nadrukkelijk op een passage uit de tekst.

Caspar (stellig)

Volgens deze oude berekeningen kunnen het ook de planeten Jupiter en Saturnus zijn die heel dicht bij elkaar staan.

Melchior (instemmend)

Heel goed mogelijk... Eens in de zoveel tijd komt dat voor...

Balthasar (aarzelend)

Ik denk dat het een teken is...

(enthousiast)

Vrienden, er staat vast iets groots te gebeuren !

Caspar is ondertussen bij zijn vrienden gaan staan.

Caspar (peinzend)

Maar wát dan?... Een oorlog, een natuurramp, een besmettelijke ziekte...?

Balthasar (berispemd)

Waarom zo somber, broeders ? Het kan toch ook iets moois zijn !

Melchior (enthousiast)

De komst van een groot mens bijvoorbeeld...

Lucas

Op dat moment komt Astiri aangerend, de jongste van de vrienden. Je kunt zien dat hij zich gehaast heeft. Hij zwaait opgewonden met een boekrol boven zijn hoofd.

Astiri komt haastig op. Hij is wat minder rijk gekleed dan zijn vrienden. Hij gedraagt zich ook minder voornaam.

Astiri (hijgend)

Gegroet broeders ! Ik ben wat later...

Balthasar (grinnikend)

Zoals gewoonlijk...

Melchior (plagend)

Jij komt nog eens te laat op je eigen feestje !

Caspar (ondeugend)

Misschien weet onze jongste vriend wat het vreemde teken aan de hemel is ?

Astiri (overtuigd)

Zeker ! Ik denk dat ik het antwoord heb gevonden...

Volgens dit oude geschrift zal er in Palestina een grote koning geboren worden. Zijn komst zal worden aangekondigd door een teken aan de hemel.

Melchior (verwonderd)

In Palestina? .. Bij de Joden ? ...Die zijn in het verleden vernietigend verslagen en hun steden zijn verwoest.

Balthasar (hoofdschuddend)

De overlevenden werden als slaven weggevoerd naar Babylonië. Van onze verre voorouders mochten ze na lange tijd terugkeren naar hun geboortegrond.

Caspar (sceptisch)

En nu is hun land bezet door de Romeinen ! Ze tellen niet meer mee. Hoe kan uit zo'n nietig volk een grote koning opstaan ?

Astiri (nadrukkelijk)

Zelfs de onopvallendste oester kan een mooie parel bevatten...

Melchior (waarderend)

Wijze woorden, jonge vriend. Mag ik die boekrol lezen ?

Astiri geeft hem de boekrol. De twee anderen komen snel dichterbij en lezen gretig over zijn schouder mee.

Lucas

De vrienden bogen zich nieuwsgierig over de boekrol. Astiri wees hen de juiste regels aan. Vol aandacht lazen ze de tekst. Toen keken ze elkaar verbaasd aan en knikten instemmend. Ze waren duidelijk onder de indruk en klopten hun vriend goedkeurend op zijn schouder.

Melchior (waarderend)

Je hebt me overtuigd: deze ster kan inderdaad de geboorte van een koning aankondigen.

Caspar (enthousiast)

Laten we die koning gaan zoeken !

Balthasar (beslist)

Dan moeten we dus naar Palestina.

Melchior (met gezag)

Luister mannen: we moeten zo snel mogelijk vertrekken. Laten we ons haasten, want we weten niet hoe lang dit teken aan de hemel zal blijven staan.

Balthasar

Goed, we spreken af bij de oude tempel van Nimrod aan de rand van de woestijn.

Caspar (waarschuwend)

Mocht één van ons te laat zijn, laten we een boodschap voor hem achter. Hij kan ons dan achterna reizen door de woestijn.

Melchior (streng)

Astiri, zorg dat je deze keer op tijd bent ! Anders zullen we zonder jou vertrekken...

Astiri knikt heftig instemmend. De 3 oudste wijzen verzamelen hun boeken/boekrollen en gaan snel het toneel af. Astiri blijft alleen achter en staart een tijd dromerig naar de hemel. Dan verlaat ook hij diep in gedachten het toneel.

Lucas

De vrienden haastten zich naar huis. Daar gaven ze hun bedienden opdracht om alles klaar te maken voor een verre reis.

Ieder zocht ondertussen een geschikt geschenk uit om aan de nieuwe koning te geven. Balthasar kocht mirre, een kostbaar parfum. Caspar koos voor geurige wierook, die gebruikt werd als offer voor de goden. Melchior nam goud mee: het edelste van alle metalen.

Bij Astiri duurden de voorbereidingen wat langer. Hij had nog geen bedienden om hem te helpen. Ook twijfelde hij lang over een passend cadeau. Tenslotte verkocht hij een deel van zijn bezittingen. Van het geld kocht hij drie kostbare parels: volmaakt van vorm en zo wit als pasgevallen sneeuw. Toen hij eindelijk klaar was om te vertrekken was hij laat,... te laat....

De drie vrienden troffen elkaar op de afgesproken plaats en wachtten een poosje. Toen Astiri niet kwam opdagen, lieten ze een boodschap achter en vertrokken.

Ondertussen komen de drie vrienden op. Ze dragen hun geschenken in kistjes goed zichtbaar voor het publiek. Ze lopen een tijdje ongeduldig heen-en-weer en kijken voortdurend om. Na een kort overleg laten ze een briefje achter onder een steen en vertrekken (eventueel door het gangpad tussen het publiek door).

Kort daarna komt A hijgend op. Hij heeft een staf bij zich en draagt een reistas.

In deze tas moeten tenminste de volgende zaken zitten: een kruikje water, een fles met medicijn, enkele repen stof, een stuk (stok)brood.

Astiri kijkt paniekerig om zich heen en loopt enkele keren doelloos heen-en-weer. Dan ziet hij het briefje liggen en leest het gehaast.

Astiri (luid)

Gegroet jonge vriend,

Wij hebben, zoals afgesproken, gewacht op je komst. Wij zijn in de vroege ochtend de woestijn ingetrokken. Volg ons in de richting van Jeruzalem.

Het ga je goed. Wij hopen je gauw weer te zien.

Je broeders Melchior, Balthasar en Caspar

(wanhopig)

Ze zijn al weg ! Mijn vrienden krijgen gelijk: ik ben wéér eens te laat...

(treurig)

Ik zal het ook nooit leren...

Astiri kijkt speurend in de richting waarin zijn vrienden zijn verdwenen.

Astiri (peinzend)

Maar ik kan ze inhalen...Ik hun sporen nog duidelijk in het zand...

Vanuit de coulissen klinkt een nu langgerekte kreet. Astiri schrikt en draait zich snel om Hij maakt zich klein en tuurt in de richting van het geluid. Dan loopt hij behoedzaam naar de achterzijde van het toneel.

Lucas

Wat was dat?...Aan de rand van de oase klonk een afschuwelijke kreet. Er was iemand in nood ! Voorzichtig liet Astiri zich op de grond zakken en tuurde in de verte. Hij zag hoe twee rovers een eenzame reiziger in elkaar sloegen. Daarna beroofden ze hem en reden snel weer de woestijn in. De reiziger bleef roerloos achter...

Toen hij zeker wist dat de rovers verdwenen waren, sloop Astiri naar de gewonde man. Met veel moeite sleepte hij hem in de schaduw van enkele palmbomen.

Vervolg

Astiri helpt de gewonde man en brengt hem naar een herberg. De verzorging betaalt hij met de eerste parel. Op aanraden van de geredde man reist de wijze niet naar Jeruzalem maar in de richting van Bethlehem.

Op een avond ontmoet hij in de woestijn een vrouw die wanhopig op zoek is naar eten voor haar kinderen. Door medelijden overmand koopt Astiri met behulp van de tweede parel genoeg eten om haar gezin te redden van de hongerdood. De dankbare vrouw vertelt hem waar hij de beloofde koning moet zoeken.

Na veel omzwervingen bereikt hij tenslotte Bethlehem. Aan de rand van het stadje ziet hij een jongen op de vlucht voor Romeinse soldaten. Ze willen hem gevangen nemen en als slaaf verkopen. Met zijn laatste parel koopt Astiri de jongen vrij. Die brengt hem naar de stal en de Verlosser. Daar leert hij dat de offers die hij onderweg heeft gebracht eigenlijk de mooiste geschenken zijn. Astiri ziet ook zijn 3 vrienden weer en samen reizen ze naar huis terug.